

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (els tanács)

2012. december 19.(*)

„Fellebbezés – Közösségi növényfajta-oltalom – 2100/94/EK rendelet – A 73. cikk (2) bekezdése – A CPVO fellebbezési tanácsának a közösségi oltalmi bejelentést elutasító határozata – Mérlegelési jogkör – Törvényszék általi felülvizsgálat – A 61. cikk (1) bekezdésének b) pontjával összefüggésben értelmezett 55. cikk (4) bekezdése – A CPVO joga a növényi anyag megküldésére való újbóli felhívásra”

A C-534/10. P. sz. ügyben,

a **Brookfield New Zealand Ltd** (székhelye: Havelock North [Új-Zéland]),

az **Elaris SNC** (székhelye: Angers [Franciaország])

- 51 Másrészt a CPVO mint uniós szerv alá van vetve a gondos ügyintézés elvének, amelynek értelmében gondosan és pártatlanul kell megvizsgálnia minden, az ügyre vonatkozó tény, és össze kell gyűjtenie a mérlegelési jogkörének gyakorlásához szükséges valamennyi ténybeli és jogi elemet. Végezetül a CPVO-nak, amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 64. pontjában kiemelte, biztosítania kell eljárásainak jó lefolyását és hatékonyságát.
- 55 Ugyanis a gondos ügyintézés elvére, valamint az eljárások jó lefolyása és hatékonysága biztosításának szükségességére tekintettel a CPVO-nak, mivel – amint az a megtámadott ítélet 74. pontjából következik – úgy ítélte meg, hogy eredeti felhívása pontatlanságokat tartalmazott – amit egyebekben a fellebbezés k sem vitattak –, fel kellett hívnia a KSB-t olyan növényi anyag megküldésére, amely megfelel az új egyedi felhívásban meghatározott követelményeknek.

A T-420/05. sz. ügyben,

a Vischim Srl

- 140 Elzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a piacon meglévő terméknek az érdekelt termelők által benyújtott dosszié alapján történő újraértékelését magában foglaló eljárás keretében ez utóbbit szorosán be kell vonni az értékelésbe, és hivatkozhat arra a jogra, hogy a dossziéjának az engedélyezés akadályát képező főbb hiányosságairól tájékoztassák, mivel az ilyen eljárási garanciák betartása bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik. Ugyanis a jogbiztonság és a **gondos ügyintézés** elvének fényében a sürgős eseteket kivéve a Bizottság nem utasíthatja el valamely, a piacon meglévő termék engedélyezését anélkül, hogy az érdekeltnek lehetnéne véltette volna az e hiányosságok pótlásához megfelelő adatok szolgáltatását (lásd ebben az értelemben az Első fokú Bíróság T-392/02. sz., Solvay Pharmaceuticals kontra Tanács ügyben 2003. október 21-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-4555. o.] 186-188. pontját).

A T-263/07. sz. ügyben,

az Észti Köztársaság

99 Meg kell jegyezni, hogy a közigazgatási eljárások közösségi jogi garanciái közé tartozik különösen a **gondos ügyintézés** elve, amelyhez a hatáskörrel rendelkező intézmények azon kötelezettsége kapcsolódik, hogy az adott ügy minden lényeges elemét gondosan és részrehajlás nélkül megvizsgálják (az Első fokú Bíróság T-44/90. sz., La Cinq kontra Bizottság ügyben 1992. január 24-én hozott ítéletének [EBHT 1992., II-1. o.] 86. pontja T-7/92. sz., Asia Motor France és társai kontra Bizottság ügyben 1993. június 29-én hozott ítéletének [EBHT 1993., II-669. o.] 34. pontja és T-31/99. sz., ABB Asea Brown Boveri kontra Bizottság ügyben 2002. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1881. o.] 99. pontja).

A T-227/01–T-229/01., T-265/01., T-266/01. és T-270/01. sz. ügyekben,

a Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava

262 Az Első fokú Bíróság emlékeztet arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a **bizalomvédelem elvére** való hivatkozás joga minden jogalanyt megillet, akiben valamely közösségi intézmény megalapozott várakozásokat keltett. Továbbá senki nem hivatkozhat ezen elv megsértésére az adminisztráció által neki tett pontos ígéretek hiányában (lásd a fenti 108. pontban hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 147. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

A T-30/01–T-32/01. és a T-86/02–T-88/02. sz. ügyekben,

a Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava

282 Az ítélkezési gyakorlat azonban nem zárja ki annak lehetőséget, hogy a be nem jelentett és ezért jogellenes támogatás kedvezményezettjei – amint a jelen ügyben kérdéses rendszerek esetében is – a támogatás visszatérítésének vitatása érdekében olyan rendkívüli körülményekre hivatkozzanak, amelyek jogszerűen megalapozhatták az e támogatás szabályszerű jellegébe vetett bizalmukat (a Bíróság C-183/91. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 1993. június 10-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-3131. o.] 18. pontja; lásd ebben az értelemben a fenti 70. pontban hivatkozott Demesa és Territorio Histórico de Álava kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 51. pontját; lásd ebben az értelemben az Első fokú Bíróság T-126/96. és T-127/96. sz., BFM és EFIM kontra Bizottság egyesített ügyekben 1998. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-3437. o.] 69. és 70. pontját, a T-55/99. sz., CETM kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3207. o.] 122. pontját és a fenti 173. pontban hivatkozott Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 107. pontját).

310 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy noha a **jogos bizalom** tiszteletben tartásának elve a Közösség alapelvei közé tartozik, a gazdasági szereplők nem bízhatnak joggal olyan helyzet fennmaradásában, amelyet a közösségi intézmények mérlegelési jogkörük keretein belül módosíthatnak (a Bíróság C-350/88. sz., Delacre és társai kontra Bizottság ügyben 1990. február 14-én hozott ítéletének [EBHT 1990., I-395. o.] 33. pontja). Ezen elv egyértelműen alkalmazandó a versenypolitika keretében, amelyre a Bizottság széles mérlegelési jogköre jellemző (lásd a bíróságok összegének meghatározása vonatkozásában a Bíróság C-189/02. P., C-202/02. P., C-205/02. P.–C-208/02. P. és C-213/02. P. sz., Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2005. június 28-án hozott ítéletének [EBHT 2005., I-5425. o.] 172. pontját).

A T-326/07. sz. ügyben,

a Cheminova A/S

- 242 A Bizottság – mivel figyelmen kívül hagyta a Cheminova által benyújtott és a malation értékelése során a referens tagállam által értékelt új bizonyítékokat – megsértette a Cheminova védelemhez való jogát. A Bizottságnak ugyanis a **gondos ügyintézés** érdekében figyelembe kellett volna vennie ezen új bizonyítékokat, így biztosítva egyrészt, hogy tudományos és jogi szempontból megfelelően végezzék el az értékelést, másrészt pedig, hogy a Cheminovának lehetősége és elegendő ideje legyen álláspontja megvédésére.

VERICA TRSTENJAK
F TANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2009. június 30.¹(1)

C-501/06. P., C-513/06. P., C-515/06. P. és C-519/06. P. sz. egyesített ügyek

297. Ez a kifogás sem megalapozott. Igaz, hogy az EK 81. cikk (3) bekezdése feltételeinek igazolása vonatkozásában a vállalkozások viselik a bizonyítási terhet. Figyelembe kell mindazonáltal venni azt, hogy a 17. rendelet 4. cikke szerinti eljárás olyan közigazgatási eljárás, amelyben a hivatalbóliség elve uralkodik.⁽¹³¹⁾ A vállalkozások ezért elvárhatják, hogy a Bizottság tényszeresen vizsgálja a megállapodások EK 81. cikk (3) bekezdése szerinti mentesítése iránti kérelmüket. Ennek során a Bizottság nem elégedhet meg azzal, hogy a mentesítési feltételek bizonyítását kérje a vállalkozásoktól, hanem a **gondos ügyintézés** elve alapján a rendelkezésére álló eszközökkel segítenie kell a jogilag jelentős tényállás felderítését.⁽¹³²⁾ Bár ez nem azt jelenti, hogy a Bizottságnak bizonyítani kell az EK 81. cikk (3) bekezdése szerinti feltételek hiányát. Mindazonáltal a **gondos ügyintézés** elvéből és az általános eljárásjogi elvekből az következik, hogy az EK 81. cikk (3) bekezdése egyes feltételei hiányának indokolása során a Bizottságnak meg kell felelnie egy meghatározott minimális követelménynek, ha valamely elutasító határozatát erre az indokolásra is alapozni kívánja. Ehhez a minimális követelményhez tartozik annak a megállapítása, hogy az érintett feltétel nem áll fenn. Az indokolásból továbbá ki kell tennie legalább annak, hogy a Bizottság vizsgálta az érintett feltételt.

A T-498/04. sz. ügyben,

a Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group Co. Ltd

- 106 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy ha a Közösség intézményei ilyen széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek, a közösségi jog által a közigazgatási eljárásokban biztosított jogok tiszteletben tartása még nagyobb jelentőséggel bír, és hogy e garanciák közé tartozik különösen a hatáskörrel rendelkező intézmények azon kötelezettsége, hogy gondosan és részrehajlás nélkül megvizsgálják az adott ügy minden lényeges elemét, az érdekelt joga,

hogy álláspontját ismertesse, valamint hogy megfelelő indokolást kapjon a határozathoz (a Bíróság C-269/90. sz. Technische Universität München ügyben 1991. november 21-én hozott ítéletének [EBHT 1992., I-5469. o.] 14. pontja és az Els fokú Bíróság T-413/03. sz., Shandong Reipu Biochemicals kontra Tanács ügyben 2006. július 13-án hozott ítéletének [EBHT 2006., II-2243. o.] 63. pontja). Következésképpen, a jelenlegihez hasonló esetben, ha a közösségi bíróság nem is avatkozhat be a közösségi hatóságok számára fenntartott értékelésbe, az feladata meggyőződni arról, hogy az alapelőzet 2. cikke (7) bekezdésének b) és c) pontja céljából az intézmények által elvégzendő vizsgálat során azok figyelembe vettek-e az exportáló gyártó által ismertetett minden lényeges körülményt, és azokat a megkívánt gondossággal vizsgálták-e meg (lásd ebben az értelemben és analógia útján a fent hivatkozott Shandong Reipu Biochemicals kontra Tanács ügyben hozott ítélet 64. pontját). Amint azonban fentebb kifejtésre került, a jelen ügyben alkalmazandó jogszabályok téves értelmezése következtében az intézmények figyelmen kívül hagyták a felperes által benyújtott releváns bizonyítékokat.

Az F-5/05. és F-7/05. sz. egyesített ügyekben,

az EK 236. cikk és az EA 152. cikk alapján

Antonello Violetti

- 82 Végezetül rá kell mutatni, hogy az 1073/1999 rendelet 10. cikke (2) bekezdésének első mondata alapján hozott határozathoz hasonló aktusok hatékony bírósági felülvizsgálata hozzájárul ahhoz, hogy az OLAF vizsgálatai teljes mértékben megfeleljenek a vizsgálatok jogszere ségére és a vizsgálattal érintett személyek alapvető jogainak tiszteletben tartására vonatkozó követelménynek, a jogalkotó kívánságának megfelelően. A Közszolgálati Törvényszék megjegyzi, hogy a jelen jogvitában az OLAF csupán 2005. február 21-én, vagyis a keresetindítás után válaszolt azokra a panaszokra, amelyekkel az F-5/05. sz. ügy felperesei a személyzeti szabályzat 90a. cikke alapján a Törvényszékhez fordultak, és kizárólag a Bizottság válaszolt kifejezetten a hozzá intézett panaszokra, noha a kifogásolt aktus nem ezen intézménytől származik. Az ilyen helyzet, amelyben a megtámadott határozat kibocsátója nem foglal állást a határozattal szemben megfogalmazott kritikára, nem egyeztethető össze a **gondos ügyintézés** elvével, és jól mutatja, milyen hátrányos következményekkel járhat az egyértelműen megfogalmazott és hatékony bírósági felülvizsgálat hiánya. Az alapügyben benyújtott kereset elemzése a jelen jogvitában nem cáfolja e megállapítást.

Az F-51/07. sz. ügyben,

az EK 236. és az EA 152. cikk alapján

Philippe Bui Van

- 73 Ezen elv, amely a **gondos ügyintézés** elve követelményének felel meg, megköveteli, hogy bárkinek, akivel szemben sérelmet okozó határozatot hozhatnak, lehet séget biztosítsanak arra, hogy álláspontját tárgyszerűen kifejtse azon körülményekkel kapcsolatban, amelyeket a meghozandó határozatban ellene felhozhatnak (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Belgium kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 27. pontját, a C-458/98. P. sz., Industrie des poudres sphériques kontra Tanács ügyben 2000. október 3-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-8147. o.] 99. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra De Brye ügyben hozott ítélet 64. pontját).

74 E tekintetben a Nizzában 2000. december 7-én kihirdetett Európai Unió Alapjogi Chartája (HL C 364., 1. o.) 41. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a **gondos ügyintézés** elve „többek között magában foglalja:

- mindenkinek a jogát arra, hogy az t hátrányosan érint egyedi intézkedések meghozatala el tt meghallgassák;

VERICA TRSTENJAK
F TANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2008. szeptember 11.¹(1)

C-308/07. P. sz. ügy

Koldo Gorostiaga Atxalandabaso
kontra
Európai Parlament

6. Hatodik jogalap: a **gondos ügyintézés** elvének megsértésére alapított érv figyelembevételének hiányáról.

89. A jogtudományban uralkodó többségi álláspont(46) szerint a **gondos ügyintézés** elve, amelyre a fellebbez a hatodik jogalap keretében hivatkozik, nem egyedülálló közigazgatási jogi elv, hanem több elv összefoglalása, bizonyos tekintetben az összes vagy néhány közigazgatási jogi alapelv gy jt fogalma. A **gondos ügyintézés** elvét néha azon elvek szinonimájaként használják, amelyek a jogállami közigazgatási eljárást alkotják. A **gondos ügyintézés** elve el írja, hogy a hatóságok jóvátegyék a hibákat vagy mulasztásokat,(47) az eljárásokat pártatlanul és objektíven(48) folytassák le, és a határozatot ésszer határid n(49) belül hozzák meg. Ezenkívül ez az elv magában foglalja a hatóságok átfogó gondossági és gondoskodási kötelezettségét,(50) a meghallgatáshoz való jogot, tehát a tisztvisel k azon kötelezettségét, hogy a határozathozatal el tt az érintett személyek számára lehet séget biztosítsanak az álláspontjuk kifejtésére(51) és a határozatok indokolásának kötelezettségét.(52)

90. Változó azonban, hogy a „**gondos ügyintézés** elvének” fogalma alá ténylegesen mely elveket sorolnak be, és ezen elvek nem mindig határozhatók meg pontosan. Ehhez járul annak megállapítására vonatkozó nehézség, hogy olyan elvekr l van-e szó, amelyeket csak a közigazgatásnak kell figyelembe vennie, vagy jogokról, amelyek a magánszemélyek számára alanyi jogosultságot biztosítanak arra, hogy a közigazgatástól valamely meghatározott tevékenységet vagy tevékenység abbahagyását követeljék.(53) Ez egyrészt az eredeti szöveg jogi jellegét l, másrészt a releváns rendelkezések normatív tartalmától függ.

91. A **gondos ügyintézés** elvének kifejezése megtalálható a közösségi jogrendben az els dleges jog és a másodlagos jog számos rendelkezésében, az Alapjogi Charta 41. cikkében, az európai ombudsmannak a helyes hivatali magatartás európai kódexében, valamint a közösségi intézmények által az e kódex alapján elfogadott eljárási szabályokban. E rendelkezések kötelez jellege a Közösség intézményei és szervei számára a közösségi jog közvetlen alkalmazása keretében ennek megfelel en változó. A Bíróság ítélkezési gyakorlata azonban mindig az inspiráció f forrása volt az Alapjogi Charta 41. cikkének megalkotói számára, amely a **gondos ügyintézés** elvét a magánszemélyek alapjogilag biztosított jogává formálta.(54)

92. Ennélfogva a vizsgálat kiindulópontjának a tekintetben, hogy egy közösségi intézmény valamely jogi aktus elfogadásával megsértette-e a **gondos ügyintézés** elvét – az

Alapjogi Charta 41. cikkéből ered jogokat átültet (55) olyan jogilag kötelező dokumentumok hiányában, amelyekre a minden egyes közösségi intézménnyel és szervelem szemben hivatkozni lehet – mindig a Bíróság ítélezési gyakorlatának kell lennie. (56)

93. Az Els fokú Bíróság tehát a megtámadott végzés 72. pontjában helyesen hivatkozott a 2001. szeptember 6-i állásfoglalás(57) kötelező jellegének hiányára, amelyben a Parlament az európai ombudsman javaslatára felkérte a Bizottságot, hogy az EK 308. cikk rendelkezései alapján terjesszen el a **gondos** ügyintézésre vonatkozó egységes rendelkezések bevezetéséről szóló megfelelő rendelettervezetet. Kötelező jelleg hiányában ugyanis a fellebbezés semmilyen jogra nem hivatkozhat sem ezen állásfoglalás(58) alapján, sem az ombudsman által kidolgozott kódex alapján, amely mindössze mintaként szolgál a közösségi intézmények számára a saját magatartási kódexeik elfogadásához.

94. Másrészt egyet kell érteni a fellebbezés vel abban, hogy a hetedik jogalap vizsgálata keretében az Els fokú Bíróság kötelessége volt, hogy más jogforrásokra hivatkozzon, és ne korlátozódjon a helyes hivatali magatartás kódexének 20. cikkére annál is inkább, mert a fellebbezés a keresetlevelében kifejezetten hivatkozott az Alapjogi Charta 41. cikkére. (59) Ez az indokolásban fellebbezés mulasztás azonban önmagában nem indokolhatja a megtámadott végzés hatályon kívül helyezését, mivel minden jogi felülvizsgálattal szemben megállnak azok az indokok, amelyekkel az Els fokú Bíróság alátámasztja a hetedik jogalapot részben elfogadhatatlanság, részben megalapozatlanság miatt elutasító határozatát.

95. Így a fellebbezés azon kifogásával szemben, amely szerint nem tájékoztatták az Elnökség 2006. február 1-jei határozatáról, az Els fokú Bíróság a megtámadott végzés 72. pontjában azt hozta fel, hogy az nem minősült a fellebbezés számára sérelmet okozó végleges aktusnak. Mindenekelőtt meg kell ugyanis állapítani, hogy a 2006. február 1-jei elnökségi határozat címzettje nem a fellebbezés, hanem a Parlament fő titkára volt. Ezenkívül ez a határozat jogi szempontból a FID-szabályzat 27. cikke (4) bekezdésének megfelelően az Elnökség által a fő titkárnak adott felhatalmazás a jogellenesen kifizetett összegek beszámítás útján való behajtására. Ennek a felhatalmazásnak azonban csak az Elnökség és a fő titkár kapcsolatában van jelentősége, és harmadik személyek felé önmagában semmilyen hatást nem eredményez. Kizárólag ezen felhatalmazásnak a fő titkár általi gyakorlása – a 2006. március 22-i határozat elfogadása útján – lehet hatással a fellebbezés jogaira, és alapozhat meg ezáltal önálló panaszt. Amint az Els fokú Bíróság azt helyesen hangsúlyozta, ebből az következik, hogy a fellebbezés közvetlenül érinti a 2006. március 22-i határozatot és nem a 2006. február 1-jei határozatot kellett vele közölni.

96. Egyebekben az Els fokú Bíróság a megtámadott végzés 33. pontjában utalt arra, hogy a 2006. február 1-jei határozat nem minősült a fellebbezés vel szemben felhasználandó olyan bizonyítási eszköznek, amelyről a fellebbezésnek tudomással kellett volna rendelkeznie. (60) Az Els fokú Bíróság így helyesen állapította meg, hogy nem sértették meg a fellebbezés védelemhez való jogát.

97. Következésképpen az Els fokú Bíróság megállapította, hogy a Parlament nem volt köteles közölni a fellebbezés vel ezen határozat tartalmát. Nem sértették meg tehát az érdekelt tájékoztatáshoz való jogát, amely a közigazgatási eljárásban a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének egyik vonatkozása.

98. Ennélfogva az Els fokú Bíróság helyesen utasította el a hetedik jogalapot, mint részben elfogadhatatlant és részben megalapozatlant. Mivel ez a határozat a **gondos ügyintézés** elvének semmilyen megsértését nem tartalmazza, ezt a jogalapot is el kell utasítani, mint megalapozatlant.

46 – Ebben az értelemben Wakefield, J., *The right to good administration*, Alphen, 2007., 23. o.; Lais, M., „Das Recht auf eine gute Verwaltung unter besonderer Berücksichtigung der Rechtsprechung des Europäischen Gerichtshofs”, *Zeitschrift für europarechtliche Studien*, 2002., 3. füzet, 453. és 454. o. és Dutheil de la Rochère, J., „The EU Charter of Fundamental Rights, Not Binding

but Influential: the Example of Good Administration", Continuity and change in EU law: essays in honour of Sir Francis Jacobs, 2008., 169. o., amelyek abból indulnak ki, hogy számos elv összefoglalásáról van szó. Lenaerts, K. és Van Nuffel, P., i.m.. (9. lábjegyzet), 17-069. pont, 713. pont, véleménye szerint a „gondos ügyintézés elvei” elnevezés több jogelvet takar. Martínez Soria, J., „Die Kodizes für gute Verwaltungspraxis”, Europarecht, 2001., 5. füzet, 685. o., kijelenti, hogy a helyes hivatali magatartás fogalmát különböző módokon használják. A vélemények megegyeznek abban, hogy ez a fogalom a közigazgatásnak az állampolgárok felé fennálló kötelezettségeit takarja. Ennek a fogalomnak nem kimerít nek kell lennie, hanem inkább nyitottnak a közigazgatás és az állampolgárok közötti viszony új vonatkozásaira.

47 – Az 55/70. sz., Reinartz kontra Bizottság ügyben 1971. május 12-én hozott ítélet (EBHT 1971., 379. o.) 19. és 21. pontja.

48 – Az Els fokú Bíróság T-62/98. sz., Volkswagen kontra Bizottság ügyben 2000. július 6-án hozott ítéletének (EBHT 2000., II-2707. o.) 245. pontja.

49 – A C-99/98. sz., Ausztria kontra Bizottság ügyben 2001. február 15-én hozott ítélet (EBHT 2001., I-1101. o.) 73. pontja.

50 – A 321/85. sz., Schwiering kontra Számvev szék ügyben 1986. október 23-án hozott ítélet (EBHT 1986., 3199. o.) 18. pontja és az Els fokú Bíróság T-33/98. és T-34/98. sz., Petrotub és Republica kontra Tanács egyesített ügyekben 1999. december 15-én hozott ítéletének (EBHT 1999., II-3837. o.) 133. pontja).

51 – A 33/79. és 75/79. sz., Kuhner kontra Bizottság egyesített ügyekben 1980. május 28-án hozott ítélet (EBHT 1980., 1677. o.) 25. pontja és az Els fokú Bíróság T-450/93. sz., Lisrestal és társai kontra Bizottság ügyben 1994. november 6-án hozott ítéletének (EBHT 1994., II-1177. o.) 42. pontja.

52 – Az Els fokú Bíróság T-67/94. sz., Nölle kontra Tanács és Bizottság ügyben 1995. szeptember 18-án hozott ítéletének (EBHT 1995., II-2589. o.) 73. pontja.

53 – Wakefield, J., i.m.. (46. lábjegyzet), 23. o., kijelenti, hogy azok a különböző szabályok, amelyeket a **gondos ügyintézés** elve magában foglal, a közösségi jogszabályok hierarchiájában nem foglalnak el azonos helyet, tehát nem azonos a jelentőségük. Míg ezen szabályok némelyike nem egyéb, mint magatartási szabály, más szabályok kötelező jogi erőt tettek szert. Úgy gondolom, hogy az EK 195. cikk (1) bekezdésének értelmében vett „hivatali visszasságnak” azon meghatározása, amelyet jogszabályi meghatározás hiányában a korábbi ombudsman Jacob Södermann az 1997. évi, a Parlamenthez benyújtott éves jelentésében fogalmazott meg, és amely azóta használatos, megerősíti ezt a véleményt. Ez a meghatározás a következőképpen szól: „hivatali visszasság abban az esetben történik, ha egy közjogi szerv nem a rá vonatkozó kötelező szabálynak vagy elvnek megfelelően jár el”. A C-331/05. P. sz., Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ügyre vonatkozó 2007. március 28-i indítványom (2007. június 28-i ítélet, EBHT 2007., I-5475. o.) 68. pontjában már kifejtettem, hogy ebből a meghatározásból megállapítható, hogy fennálló szabály szerint nemcsak a kötelező

jogszabályok, hanem a szabályos hivatali magatartás azon elveinek bármely megsértése is hivatali visszásságnak minősül, amelyeket jogilag kötelező jellegük hiányában általában az ún. soft law-hoz szoktak sorolni. Utalni kell továbbá a Slynn f. tanácsnok 64/82. sz., Tradax kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványának (1984. március 15-én hozott ítélet, EBHT 1984., 1359. o.) 1387. pontjára, amelyben a f. tanácsnok hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint nem létezik olyan általános jogelv, amelynek értelmében a szabályszer közigazgatással szembeni követelmények jogi úton kikényszeríthetők. A f. tanácsnok hozzáfűzte, hogy a jól működő iratkezelés ugyan a **gondos ügyintézés** lényeges része, az ilyen iratkezelés vonatkozásában azonban nem létezik kikényszeríthető jog. A f. tanácsnoknak ebben a vonatkozásban az volt az álláspontja, hogy a jogszabályok és a **gondos ügyintézés** szabályai között részben fennállhatnak átfedések, e szabályoknak azonban nem szükségszerűen azonos a jelentésük.

54 – Kanska, K., i.m.. (17. lábjegyzet), 304. pont, szerint az Alapjogi Charta 41. cikkét kidolgozó Konvent inspirációjának fő forrása a közösségi bíróságok ítélezési gyakorlata. A Konventnek a jogilag nem kötelező Alapjogi Chartára vonatkozó magyarázatából kitűnik, hogy ez a rendelkezés olyan jogközösség fennállásán alapul, amelynek a jellemzője a **gondos ügyintézés** általános jogelvként írásban rögzített ítélezési gyakorlat alakította ki (lásd többek között a C-255/90. P. sz., Burban kontra Parlament ügyben 1992. március 31-én hozott ítéletet [EBHT 1992., I-2253. o.], valamint az Első fokú Bíróság 52. lábjegyzetben hivatkozott Nölle kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítéletét és T-231/97. sz., New Europe Consulting és Brown kontra Bizottság ügyben 1999. július 9-én hozott ítéletét [EBHT 1999., II-2403. o.]). Ennek a jognak az Alapjogi Charta 41. cikkének első két bekezdése szerinti megfogalmazása az ítélezési gyakorlatból ered (a 222/86. sz., Heylens és társai ügyben 1987. október 15-én hozott ítélet [EBHT 1987., 4097. o.] 15. pontja; a 374/87. sz., Orkem kontra Bizottság ügyben 1989. október 18-án hozott ítélet [EBHT 1989., 3283. o.] és a C-269/90. sz., Technische Universität München ügyben 1991. november 21-én hozott ítélet [EBHT 1991., I-5469. o.], valamint a fent hivatkozott Lisrestal és társai kontra Bizottság ügyben és a Nölle kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítéletek, az indokolási kötelezettséget illetően pedig az EK 253. cikk. A közösségi bíróságoknak a közösségi eljárásjog általános elveinek fejlődésében betöltött szerepe vonatkozásában lásd Schwarze, J., European Administrative Law, 1. kiadás, London, 2006., 59. és azt követő pontjait.

55 – A Konvent előttről tartott 2000. február 2-i beszédében, amelyben a **gondos ügyintézés**hez való jog felvétele mellett szólt, az európai ombudsman hangsúlyozta, hogy ezt az elvet a helyes hivatali magatartás biztosításáról szóló szabály elfogadása útján kell végrehajtani. Hasonlóképpen a Parlament az Európai Unióban az alapvető jogok helyzetéről szóló jelentésében felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a helyes hivatali magatartás kódexének elfogadása nélkülözhetetlen az Alapjogi Charta 41. cikkének gyakorlati végrehajtásához (Cornillet jelentés, 2001. június 21., Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban, A5-0223/2001., 113. és azt követő pontok). Az európai ombudsmannak az összes közösségi intézményt és szervet érintő vizsgálata feltárta, hogy nem léteznek megfelelő szabályok. Ezt követően az európai ombudsman kidolgozta a helyes hivatali magatartás mintakódexét, és azt eljuttatta a közösségi intézményekhez és szervekhez azzal az ajánlással, hogy fogadják el a megfelelő eljárási szabályokat. Ezeket a szabályokat határozatok formájában közzé kellett tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában. Míg a decentralizált ügynökségek elfogadták ezt a mintakódexet, a Bizottság a „helyes hivatali magatartás kódexe” című eljárási szabályokat nem

határozatként, hanem a belső eljárási szabályzatának mellékletként tette közzé (HL 2000. L 308., 26. o.).

56 – Lásd még Lais, M., i.m.. (46. lábjegyzet), 461. pontját, aki szerint a **gondos** ügyintézéshez való jog és az azt alkotó különféle elemek esetében mindenekelőtt a Bíróság által kialakított korlátozások és megszorítások, illetve az általa meghatározott tartalom alkalmazandó.

57 – Az Európai Parlament 2001. szeptember 6-i állásfoglalása az európai ombudsman által a saját kezdeményezésére a különböző közösségi intézmények és szervek esetében a helyes hivatali magatartásról szóló kódex létezéséről és a közönség számára való hozzáférhetőségéről lefolytatott vizsgálatot követően a Parlamenthez benyújtott különleges jelentéséről, C5-0438/2000 – 2000/2212(COS).

58 – Lenaerts, K. és Van Nuffel, P., i.m.. (9. lábjegyzet), 17–140. pont, 783. o., szerint az „állásfoglalások” az EK 249. cikkben nem említett olyan más aktusok közé tartoznak, amelyet a közösségi intézmények elfogadhatnak. Utalnak azonban arra, hogy ezek az aktusok nem mindig irányulnak joghatás kiváltására. Schoo, J., EU-Kommentar (kiadó: Jürgen Schwarze), 1. kiadás, Baden-Baden, 2000., EK 189. cikk, 11. pont, 1732. o., a politikai állásfoglalásokat és a más intézményekhez intézett felhívásokat az olyan aktusok közé sorolja, amelyeket a Parlament a politikai vita fórumaként és nem jogalkotó szervként fogad el. E politikai aktusok között a 2001. szeptember 6-i állásfoglalást a Bizottsághoz intézett felhívásként lehet besorolni, amely arra vonatkozik, hogy a Bizottság éljen a közösségi jogalkotási eljárásban a kezdeményezési hatáskörével.

59 – Lásd a keresetlevél 49., 50. és 86. pontját. Az Els fokú Bíróság a múltban vizsgálta a **gondos ügyintézés** elvének megsértéseit, és ilyenkor maga is utalt az Alapjogi Charta 41. cikkére. Lásd az Els fokú Bíróság T-54/99. sz., max.mobil kontra Bizottság ügyben 2002. január 30-án hozott ítéletének (EBHT 2002., II-313. o.) 48. pontját egy panasz **gondos** és pártatlan intézéséhez való jog vonatkozásában és a T-242/02. sz., Sunrider kontra OHIM ügyben 2005. július 13-án hozott ítéletének (EBHT 2005., II-2793. o.) 51. pontját, a **gondos ügyintézés** elvének részét képező ésszerű határidő betartása elvének összefüggésében.

60 – Az Els fokú Bíróság ebben a vonatkozásban hivatkozik az 5. lábjegyzetben hivatkozott Gorostiaga Atxalandabaso kontra Parlament ügyben hozott ítélet 118. pontjában szereplő közösségi ítélkezési gyakorlatra, amely a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvére vonatkozik, amely szerint annak, aki ellen a közösségi adminisztráció kifogást hoz fel, lehetőséget kell kapnia arra, hogy kifejtse álláspontját minden olyan dokumentumról, amelyet az ellene kifogást felhozó intézmény vele szemben kíván felhasználni.